

Luc Van den Briele

**Meetje
en de
Arnoldboom**

**toneelspel
voor kinderen
in vier taferelen**

Contact met de auteur :

luc.vandenbriele@telenet.be

Meetje en de Arnoldboom

is een sprookje met een hedendaags sociaal probleem als achtergrond.

*De directeur van een groot bouwbedrijf (en bekend huisjesmelker)
wil de woning van het oude Meetje voor een appel en een ei kopen
omdat haar huisje een groot bouwproject verhindert.*

De vrouw weigert; ze wil in haar oude huisje blijven wonen.

*Om Meetje onder druk te zetten laat de directeur haar
door een knokploeg overvallen en mishandelen.*

*De burgemeester (en vriend van de huisjesmelker)
is het bouwproject genegen en wil Meetje overtuigen
dat verhuizen voor haar beter is.*

Alleen een paar buurtkinderen helpen en steunen de vrouw.

*Naast Meetje's huis staat een dikke boom,
waarin de zeer oude rat Arnold woont.
Meetje gaat ook bij hem op de deur kloppen.*

Zijn hulp zou wel eens doorslaggevend kunnen zijn.

PERSONEN

Meetje Casteleyn, een oude vrouw

Eva, een tienermeisje

Freya, haar even oude schoolvriendin

Bennie, een tienerjongen

Flor Craeyenoog, een boze huisjesmelker

De burgemeester

Arnold, een oude rat

Meetje Casteleyn is een tachtigjarige maar nog erg kranige vrouw. Af en toe wekt ze de indruk wartaal te spreken (of ze doet alsof), maar dat maakt deel uit van haar met veel fantasie opgebouwde leefwereld.

De namen van de drie kinderen zijn willekeurig gekozen.

Ze kunnen door andere namen worden vervangen.

Flor Craeyenoog en de burgemeester zijn karikaturaal vervormde of uitgedoste figuren: Flor Craeyenoog heeft een hinderlijk dikke buik en een wandelstok waarmee hij voortdurend dreigt en de burgemeester is overdreven plechtig in ambtelijk zwart gekleed. Met een af en toe wat barokke taal probeert vooral de burgemeester indruk te maken en gezag af te dwingen.

Arnold is als rat gegrimeerd en draagt een lange zwarte jas.

Hij heeft een lange staart.

DECOR

Centraal in het decor is de voorgevel van een klein en charmant (maar misschien ook een beetje bouwvallig) huisje met een voordeur en één raam te zien. Aan beide zijden van het huisje staan bomen, struiken en bloemen.

Meer op de voorgrond (bijvoorbeeld aan de linkerkant van de toneelruimte), staat een ongewoon dikke en al een beetje verdorde boom met een uit boomschors gemaakte (en daardoor nauwelijks zichtbare) ingangdeur.

Tafereel Een

Meetje Casteleyn ligt onder allerlei overhoop gegooide meubelen (tafel, stoelen, bed...). De naar school stappende Eva en Freya komen voorbij maar zien de rommel niet meteen. Ze zijn druk bezig met het opzeggen van (bijvoorbeeld) een moeilijke tafel van vermenigvuldiging als voorbereiding op een toets.

Freya:

Ik ben er klaar voor. Laat de toets maar komen.

Eva kijkt opzij en ziet de meubelen. Haar mond valt open van verbazing.

Eva:

Wat is dààr gebeurd?

Freya:

Ai. Een ongeluk. En het oude Meetje ligt onder het puin.

Ze lopen naar de nu moeizaam uit de rommel kruipende vrouw.

Eva:

Is je huisje ingestort?

Freya:

Ben je gekwetst? Heb je ergens pijn?

Meetje Casteleyn:

(in een sjofel nachtkleed, rillend van de kou en terwijl ze probeert recht te kruipen) Een paar builen zal ik wel hebben. (haar hoofd betastend) Oeioeioei. Ik voel ze. Een. Twee. Drie. Vier builen op mijn kop.

Freya:

En bloed.

Eva:

Is je oude huisje ingestort?

Meetje Casteleyn:

Ze hebben mij en de meubels er uitgegoid.

De twee meisjes helpen Meetje Casteleyn rechtstaan; de oude vrouw wankelt op haar benen. De kinderen steunen haar.

Freya:

Je bibbert van de kou. Lig je daar al lang?

Meetje Casteleyn:

Ik weet het niet. Toch wel een paar uren, denk ik.

Eva trekt een deken van het bed en legt hem op de schouders van Meetje.

Eva:

Een paar uren! Dan ben je bewusteloos geweest.

Freya:

Maar wat is er toch gebeurd?

Meetje Casteleyn:

Ze hebben de meubels naar buiten gesmeten en vier keer met een stok op mijn kop geklopt. En dan hebben ze mij tussen de meubels gegooid. Dàt is er gebeurd.

Eva:

Wie heeft dat gedaan?

Meetje Casteleyn:

Ze hadden zwarte kappen over hun kop.

Freya:

(verbijsterd) Gangsters.

Eva:

(ook verbijsterd) Bandieten! Met zwarte kappen.

Meetje Casteleyn:

Ik heb hun smoelen niet gezien, maar toch weet ik wie ze zijn. *(ze wankelt en moet door de kinderen weer ondersteund worden)*

Freya:

We bellen de politie. En de dokter.

Bennie:

(ook op weg naar school, maar nieuwsgierig toekijkend) Ik heb een gsm.

Meetje Casteleyn:

Nee. Niet bellen. Ik kom het wel te boven.

Eva:

(tot Bennie) Ze hebben Meetje overvallen.

Freya:

(met afschuw) Gangsters!

Bennie:

Met hoeveel waren ze?

Meetje Casteleyn:

Met twee.

Bennie:

En hoe zijn ze binnengekomen? Was de deur niet op slot? (*tegen Meetje's voordeur duwend*) De deur is vast.

Meetje Casteleyn:

Dan hebben ze de sleutel gepikt.

Bennie:

En hebben ze nog andere dingen gepikt?

Eva:

Dat zal wel.

Freya:

Dat heeft Meetje nog niet kunnen nakijken.

Eva:

Ze is nu pas wakker geworden.

Meetje Casteleyn:

Ik denk niet dat die mannen iets gepikt hebben.

Eva:

Dat kan niet.

Meetje Casteleyn:

Alles kan, kinderen.

Freya:

Zegt mijn opa ook.

Meetje Casteleyn:

Ze hebben niets gepikt omdat er niets te pikken is. Voor een half brood en een pot confituur gaan ze niet inbreken. Op mijn kop kloppen, dat wilden ze. Dat en niets anders.

Eva:

Maar waarom?

Meetje Casteleyn:

Ja, waarom? (*na een poos*) Ik vrees een beetje dat ze nog zullen terugkeren.

Bennie:

Je hebt een versterkte ingang deur nodig. Een deur met twee dwarsbalken die je 's avonds in de muur kan vastmaken.

Eva:

Wie zal dat komen maken?

Bennie:
Mijn vader. Nee. Ik zal het zelf doen.

Freya:
Jij? Je kan niet timmeren.

Bennie:
Nee?

Meetje Casteleyn:
Jongens kunnen timmeren. Misschien wordt hij later wel een goede timmerman.

Freya:
Nee, dat wordt hij niet. Hij maakt de beste opstellen van de klas. Hij wil boeken schrijven. Sprookjes en verhalen.

Bennie:
En toch kan ik ook goed timmeren. Straks kom ik hier een versterkte deur maken.

Flor Craeyenoog:
(opkomend, met barse stem) Wat hoor ik daar?

Eva:
(tot Meetje) Wie is dat?

Meetje Casteleyn:
Dat is meneer Craeyenoog. Van het grote bouwbedrijf.

Flor Craeyenoog:
(bars) Ja. Directeur Flor Craeyenoog.

Meetje Casteleyn:
Zo vroeg in de morgen, meneer Craeyenoog. En breng je goed of slecht nieuws?

Flor Craeyenoog:
(zichtbaar liegend) Ik was toevallig in de buurt. En slecht nieuws heb ik nog nooit gebracht. (met zijn wandelstok tegen Bennie duwend) Moeten jullie niet naar school?

Bennie:
(geërgerd) Ja.

Eva:
Maar eerst moeten we Meetje helpen.

Freya:
(tot Flor Craeyenoog) Ze is overvallen.

Eva:

We moeten haar verzorgen. Haar hoofd wassen en haar builen verzorgen.

Bennie:

En de meubels weer naar binnen dragen. Maar de deur is op slot.

Flor Craeyenoog:

Is de deur op slot? Hèhè. *(weer zichtbaar liegend)* Ik heb net een sleutel gevonden. *(hij haalt een sleutel uit zijn zak en steekt hem triomfantelijk omhoog)* Misschien past hij wel.

Meetje Casteleyn:

Maar dat is mijn sleutel!

Flor Craeyenoog:

Wat een toeval.

Meetje Casteleyn:

Waar heb je die gevonden?

Flor Craeyenoog:

Om het hoekje. Hij lag daar gewoon op straat. *(tot Meetje)* En je denkt dat het jouw sleutel is?

Meetje Casteleyn:

Ik denk dat niet. Ik wéét het.

Flor Craeyenoog:

Ik zal eens kijken of die sleutel wel past.

Flor Craeyenoog steekt de sleutel in het slot van Meetje's voordeur - de deur gaat er mee open.

Meetje Casteleyn:

Zie je wel. Ik heb die sleutel meteen herkend.

Eva:

Kom Meetje, we gaan je verzorgen.

Flor Craeyenoog:

(bars) Moeten jullie niet naar school?

Freya:

Ja. Maar Meetje's hoofd verzorgen duurt niet zó lang.

Eva en Freya gaan met Meetje Casteleyn in het huisje.

Bennie:

En ik draag de meubels weer naar binnen.

Flor Craeyenoog:
Dat zal ik wel doen.

Bennie:
We doen het samen.

Flor Craeyenoog:
(geërgerd) Samen? Niets samen. Je moet naar school.

Bennie:
(op zijn uurwerk kijkend) We zijn toch al te laat. Maar ik vertel de meester wel wat er gebeurd is.

Bennie neemt een eerste stoel, draagt hem naar binnen en komt dadelijk terug.

Bennie:
(bij het nemen van een tweede stoel) En deze namiddag kom ik terug om een versterkte deur te maken.

Flor Craeyenoog:
Hahahaha. Een versterkte deur!

Bennie:
(terzijde) Nog een die denkt dat ik het niet kan.

Flor Craeyenoog:
(kwaad) Je komt hier helemaal niets doen.

Bennie:
(uitdagend) Nee?

Flor Craeyenoog:
Nee.

Meetje Casteleyn:
(uit het huisje terugkerend, terwijl Eva haar hoofd nog aan het ontsmetten is)
Ik denk dat hij het kan. 't Ziet er een goede jongen uit.

Flor Craeyenoog:
Hij komt hier niet terug. (tot Eva en de intussen ook naar buitengekomen Freya) En jullie ook niet. (een flesje ontsmettingsalcohol en een verband uit Eva's handen trekkend) Ik zal die builen zelf wel verzorgen.

Meetje Casteleyn:
Te laat, meneer Craeyenoog. Ze zijn al verzorgd.

Freya:
Maar deze middag moeten ze nog eens verzorgd worden.

Eva:

We komen deze middag terug.

Bennie:

En ik kom die versterkte deur maken.

Flor Craeyenoog:

Je komt niets maken.

Meetje Casteleyn:

En waarom niet?

Flor Craeyenoog:

Omdat het niet nodig is.

Eva:

Niet nodig? (*tot Meetje*) Waarom zou het niet nodig zijn?

Meetje Casteleyn:

Ik weet wat hij bedoelt.

Flor Craeyenoog:

(*tot de kinderen*) Maar dat hoeven jullie niet te weten. En nu naar school. Nu dadelijk.

Freya steekt haar tong naar Flor Craeyenoog uit.

Flor Craeyenoog:

(*met zijn wandelstok dreigend*) Naar school, zeg ik.

Bennie:

(*tot Meetje*) We komen straks terug.

Eva en Freya:

Ja, we komen terug. Om Meetje te helpen.

Flor Craeyenoog:

(*met zijn wandelstok dreigend*) Neen en neen en nog eens neen. Jullie komen hier niet terug. (*tegen Meetje's deur stampend*) Dat stomme huis wordt afgebroken.

Meetje Casteleyn:

(*verschrikt*) Afgebroken?

Bennie:

(*stoer*) Dan bouwen wij het weer op.

Eva en Freya:

Ja. We bouwen het weer op.

Flor Craeyenoog:

Weg. *(met zijn wandelstok zwaaiend)* Weg, zeg ik.

De kinderen wijken achteruit en gaan dan langzaam naar school.

Eva:

(omkijkend) En toch komen we terug.

Freya:

Ja.

Bennie:

Ja. Met balken. Met een hamer en met spijkers en met al wat nodig is om een sterke deur te maken.

Flor Craeyenoog:

Dat heeft hier lang genoeg geduurd. *(terwijl hij Meetje Casteleyn naar binnen duwt)* Je wilt dus niet naar een mooi en rustig oudewijvekenhuis ...

Meetje Casteleyn:

Ik denk er niet aan.

Flor Craeyenoog:

Ik heb een nieuw voorstel. *(dreigend)* Een laatste voorstel. Een allerlaatste voorstel. En dit keer ga je luisteren!

Meetje Casteleyn:

Naar een slechterik luister ik niet.

Flor Craeyenoog:

Ben ik een slechterik?

Meetje Casteleyn:

Ja.

Flor Craeyenoog:

Als je mijn nieuwe voorstel hebt gehoord, dan zal je zeggen: die meneer Craeyenoog, dat is de beste en de liefste man van de hele stad.

Flor Craeyenoog lacht bulderend, geeft Meetje Casteleyn een duw en verdwijnt met haar in het huisje.

Het deurtje van de dikke boom gaat open. Arnold steekt zijn kop naar buiten, kijkt nieuwsgierig rond en snuffelt. Maar alles lijkt nu rustig. Arnold geeuwt, verdwijnt dan weer in de boom en trekt het deurtje dicht. In de verte hoort men nog even de bulderende lach van Flor Craeyenoog.

T a f e r e e l T w e e

Een torenklok vertelt dat het drie uur is. Eva en Freya zetten drie stoelen voor het huisje van Meetje Casteleyn. Ze halen Meetje en willen haar helpen bij het neerzitten.

Meetje Casteleyn:

Bedankt, kinderen, bedankt. Het gaat al veel beter. Jullie hebben mijn haar goed gewassen en mijn builen al twee keer verzorgd.

Freya:

Toch maar oppassen dat je niet valt.

Meetje Casteleyn:

Ik voel me niet meer duizelig. Een uurtje buitenlucht zal me goed doen.

Eva:

Heb je geen sjaal of een hoofddoek nodig?

Meetje Casteleyn:

Nee. Haal liever een hoed. In elke nieuwe lente tooi ik mezelf met een bloemetjeshoed.

Eva:

Waar kan ik zo'n hoed vinden?

Meetje Casteleyn:

In mijn kleerkast liggen wel zeven hoeden.

Freya:

Ik haal er een. Een rode of een blauwe, of een groene ...

Eva:

Of een witte ...

Meetje Casteleyn:

Liefst een rode.

Freya af, maar snel terug met drie met bloemen en linten versierde hoeden. De rode hoed zet ze op het hoofd van Meetje, de blauwe geeft ze aan Eva en de groene zet ze zelf op.

Freya:

Hei, kijk eens hoe leuk Meetje er nu uitziet.

Eva:

En wij?

De meisjes bekijken elkaar en proesten het uit.

Meetje Casteleyn:

Jullie zien er mooi uit. En ik voel me weer twintig jaar. (*ze staat overmoedig recht en huppelt wat rond*) Een jong en dartel veulen in de wei. Dat ben ik weer.

Meetje Casteleyn wankelt weer op haar benen; Eva en Freya helpen haar neerzitten en gaan dan naast Meetje op de stoelen zitten.

Freya:

Bennie is niet gekomen.

Eva:

Hij zou een versterkte deur maken!

Freya:

Misschien mocht hij niet van zijn vader. Of hij kan niet timmeren. Zo zijn jongens soms. Met hun mond kunnen ze alles, maar als ze aan een karwei moeten beginnen ...

Meetje Casteleyn:

Ah, laat maar. De deur is oud, ze sleept een beetje, maar ze is er nog.

Eva:

Maar als die gangsters met de zwarte kappen terugkomen ...

Bennie

(*opkomend met een paar korte balken op de schouder en een gereedschapstas in de hand*) Dan krijgen ze de deur niet open.

Freya:

Je bent laat.

Eva:

Ga je toch een versterkte deur maken?

Bennie:

Natuurlijk.

Freya:

Waarom ben je zo laat?

Bennie:

Probeer jij maar eens op een twee drie een paar goede balken te vinden. En spijkers van tien centimeter lang.

Eva:

Wij hebben Meetje verzorgd. En pannenkoeken gebakken.

Freya:

En chocolademelk gemaakt.

Bennie:

Dag Meetje. *(met een beetje pathos, zoals hij in school een versje voordraagt)*
Dag Meetje met de rode hoed. Dag Meetje met de geraniumrode rode hoed.

Eva:

Daar valt niet mee te lachen.

Bennie:

Ik lach niet. Ik hou van geraniums. Ik heb er thuis zes op de vensterbanken staan.

Meetje Casteleyn:

Ik ook. Ik kan zo aan je zien dat je er altijd voor zorgt dat de geraniums nooit dorst hebben. En ik denk dat je heel goed kan timmeren.

Freya:

Kan ik ook.

Bennie:

Jij?

Freya:

Ja.

Bennie:

Meisjes kloppen meer naast dan op de spijkers.

Freya:

Ja?

Bennie:

Mijn vader zegt dat vrouwen aan het bibberen gaan als ze een spijker tussen de vingers houden.

Eva:

In het jaar nul misschien. Maar niet meer in tweeduizend en twaalf.

Freya:

Heb je wel een hamer bij?

Bennie haalt een grote hamer uit zijn gereedschapstas.

Bennie:

Als het nodig is klop ik er die dikke Craeyenoog mee op de kop. Mijn vader zegt dat hij een slechterik is.

Eva:

Dan plant ik een geranium in zijn navel.

Freya:

(tot *Meetje*) Wat voor lelijke dingen is hij komen vertellen?

Meetje Casteleyn:

Hij wil mijn huisje afbreken.

Eva:

Maar waarom?

Meetje Casteleyn:

Hij wil hier een groot flatgebouw. Dat is hij vroeger ook al eens komen vertellen. Twaalf hoog, zei hij. Met tweehonderd appartementen.

Freya:

Hier?

Meetje Casteleyn:

Ja, hier. Mijn huis weg, mijn tuin weg en die hele strook groen naast het huis ook weg.

Bennie:

Dat groen is niet van hem.

Meetje Casteleyn:

Helaas wel. Hij heeft de grond gekocht. Maar huis en tuin zijn van mij. En ik wil hier niet weg.

Freya:

En nu gaat hij je pesten en gangsters met stokken sturen.

Meetje Casteleyn:

Ja, dat heeft hij gedaan. Ik wist het meteen.

Bennie:

Ze zullen terugkomen. Ik begin meteen aan de deur.

Bennie af. Na een poos hoort men hem af en toe met de hamer kloppen.

Eva:

Kan Bennie die deur zo sterk maken dat ze niet meer kan ingestampt worden?

Meetje Casteleyn:

Daar ben ik niet zeker van. Die gangsters hebben niet alleen zwarte kappen, maar ook harde zwarte laarzen.

Freya:

Dan zal zelfs een versterkte deur het begeven.

Meetje Casteleyn:

Ik zal hulp vragen. Ergens woont hier nog een oude vriend.

Eva:
(rechtstaand) We gaan hem halen.

Meetje Casteleyn:
Nee. Nee. Is niet nodig. Hij woont vlakbij. Dààr. In die boom.

Eva:
(verbaasd) In die boom?

Meetje Casteleyn:
Ja.

Meetje Casteleyn staat recht en gaat naar de boom; de twee meisjes volgen haar met blikken vol twijfel.

Meetje Casteleyn:
(op de boom kloppend) 't Is al een hele tijd geleden dat ik hem nog gezien heb.
(aan de boomschors tastend) Ik weet niet eens meer waar de deur is. Zien jullie een deur?

Eva:
Maar Meetje. Een boom heeft toch geen deur.

Freya:
(terzijde en met haar vinger tegen haar voorhoofd tikkend) Dat Meetje is zo gek als mijn opa. Die fantaseert ook allerlei onmogelijke dingen.

Meetje Casteleyn:
(aan de boom tastend) En toch is er ergens een deur.

Eva:
Maar Meetje toch.

Meetje Casteleyn:
Ik zal hem eens roepen. (op de boom kloppend) Arnold! Arnold Ratteman!

Eva:
Heet je vriend Arnold Ratteman?

Meetje Casteleyn:
Arnold is een oude rat. Wel vierhonderd jaar oud.

De twee meisjes bekijken elkaar. Freya tikt weer met de vinger tegen haar voorhoofd.

Meetje Casteleyn:
Heel oud. Maar ook heel lief.

Eva:
Meetje. Een rat van vierhonderd jaar oud. Dat kan toch niet.

Meetje Casteleyn:
Alles kan.

Freya:
Zegt mijn opa ook.

Meetje Casteleyn:
(*weer op de boom kloppend*) Arnold. Ouwe slaapkop. Wakker worden!

Freya:
(*met een beetje meelijdende spot*) Ratten begrijpen geen Nederlands.

Meetje Casteleyn:
Arnold kent zevenendertig talen. Lang geleden woonde hij heel ver van hier, ergens tussen Egypte en Turkije. Weten jullie al een beetje waar dat ligt? En op een nacht liep hij naar de haven en hij kon niet weerstaan aan de drang om op een schip te kruipen. Diep in dat schip vond hij grote hopen graan en vele soorten noten. Terwijl hij zijn hongerige buik vulde werden de zeilen gehesen en het schip voer naar Antwerpen. Met Arnold als verstekeling.

Eva:
Dat zal wel een verhaaltje zijn.

Freya:
Uit een heel oud boek.

Meetje Casteleyn:
Niks verhaaltje en niks oud boek. Ssst. Ik heb iets gehoord. Hebben jullie iets gehoord?

Eva en Freya:
Nee.

Meetje Casteleyn:
Ik wel. (*weer op de boom kloppend*) Arnold! Doe eens open. Ik vind de deur niet.

Eva en Freya staan er hoofdschuddend bij. Maar na een toch wel wat lange poos gaat de deur van de boom heel langzaam open. Arnold steekt snuffelend zijn kop naar buiten. Meetje bekijkt hem met een brede glimlach, maar de kinderen staren de rat met verbaasde en verschrikte ogen aan. Arnold trekt zijn kop vlug naar binnen en klapt de deur achter zich dicht.

Meetje Casteleyn:
Arnold. Je moet geen schrik hebben van die kinderen. Ze hebben me geholpen.

Eva:
Is dat een echte rat?

Freya:

Geen marionet of een als rat verklede clown?

Meetje Casteleyn:

Een clown? Maar kind toch. Arnold is een echte rat.

Eva:

Een echte rat?

Freya:

Met een lange staart?

Meetje Casteleyn:

In zijn verre land was hij een doodgewone rat. Maar in Antwerpen werd hij de stamvader van de Europese rat. In het ruim van dat schip zat ook een alleraardigste meisjesrat en daar trouwde hij mee en van het een kwam het ander en twee jaar later krioelde het in Antwerpen van de ratten. De toen nog jonge Arnold werd tot koning gekozen en de ratten bouwden voor hem een paleis. In deze nu eeuwenoude eik. (*op de boom kloppend*) Arnold. Kom er nog eens uit.

Op de achtergrond verschijnt Flor Craeyenoog. Hij sluipt geluidloos dichterbij; Meetje en de kinderen zien hem niet.

Freya:

Die Arnold hebben we nu gezien. Maar de rest zal wel een verhaaltje zijn. Hoe kan je een paleis bouwen in een boom?

Eva:

(*tot Freya*) Bennie zal het wel een leuk verhaaltje vinden. Maar dat het krioelde van de ratten, dat zal wel waar zijn. Ratten krijgen veel kindjes. (*tot Meetje*) Waren de mensen niet boos? Sloegen ze de ratten niet dood?

Meetje Casteleyn:

De burgemeester van Antwerpen was heel boos. Iedere Antwerpenaar werd verplicht minstens tien ratten per dag te vangen en dood te slaan. Hij zei ...

Flor Craeyenoog:

(*met bulderende stem*) Wat gebeurt er hier?

Meetje en de kinderen draaien zich verschrikt om.

Meetje Casteleyn:

O, o. Wat een ellende. (*zich herpakkend - ironisch*) Ik bedoel: wat leuk om je hier nog eens te zien, meneer Craeyenoog.

Flor Craeyenoog:

(*tot de meisjes*) Wat doen jullie hier?

Eva:

(*wat onzeker*) We hebben Meetje geholpen.

Freya:

Je weet toch dat ze overvallen is. Dat men met stokken op haar hoofd heeft geslagen.

Eva:

En dat ze vier dikke builen heeft.

Flor Craeyenoog:

Zo erg is dat niet.

Eva:

En ze had kou. Tot diep in haar gebeente had ze kou.

Meetje Casteleyn:

(tot Flor Craeyenoog) Dat is al lang voorbij. De kinderen hebben me gewassen en ze hebben lekkerwarme chocola voor mij gemaakt. En pannenkoeken gebakken.

Flor Craeyenoog:

(tot de kinderen, nu met zijn wandelstok dreigend) Ik heb gezegd dat jullie niet mochten terugkeren.

Eva en Freya:

We zullen Meetje blijven helpen.

Bennie:

(met de hamer in zijn hand van uit het huisje opkomend) En ik heb een versterkte deur gemaakt.

Flor Craeyenoog:

Hahaha. Versterkt of niet versterkt; zo'n oude deur stamp ik gewoon in.

Bennie:

(met de hamer dreigend) Dat doe je niet.

Flor Craeyenoog:

Dat doe ik wel. Dat stomme huis moet weg en op deze plaats komt een groot en stevig en fatsoenlijk gebouw, breed en hoog, de Residentie Craeyenoog.

Eva:

En toch gaat Meetje niet weg.

Flor Craeyenoog:

Die oude Meet gaat weg.

Eva:

En ik zeg neen.

Freya:

En ik zeg ook neen.

Bennie:

(de hamer omhoogstekend) En ik zeg honderdduizend keer neen.

Meetje Casteleyn:

We zeggen allemaal neen.

Eva, Freya en Bennie:

Neen, neen, neen.

Flor Craeyenoog:

(Eva vastgrabbelend en haar door elkaar schuddend) Weet je wat er met jullie gebeurt? Jullie vliegen in de gevangenis. In een tuchtschool voor spijbelaars en straatrovers. Ik zal mijn goede vriend de burgemeester van een en ander op de hoogte brengen. En die zal maatregelen nemen. Die zal de politie naar hier sturen om jullie vast te grabbelen en achter de tralies te steken.

Freya:

Dat geloof ik niet.

Flor Craeyenoog poogt ook Freya vast te pakken, maar daardoor kan Eva zich uit zijn greep losrukken. De meisjes wijken achteruit. Bennie dreigt met zijn hamer. Meetje gaat beschermend voor de drie kinderen staan. Flor Craeyenoog staat nu met zijn brede rug voor de dikke boom. Hij ziet niet dat de deur van de boom langzaam opengaat en dat Arnold zijn kop af en toe voorzichtig naar buiten steekt en meeluistert. Ook Meetje en de kinderen zien het niet meteen.

Flor Craeyenoog:

(tot Meetje) Zo. Zo. Je bent dus echt een ouwe heks, een die kinderen rooft en ze belet naar school te gaan.

Eva:

Maar het is woensdag.

Freya:

Woensdagnamiddag. Er is geen school.

Flor Craeyenoog:

Woensdag of geen woensdag, we zullen er korte metten mee maken. Bijzonder korte metten. Madammeke Meet, de maat is vol, mijn geduld is op, het heeft al veel te lang geduurd, maar met die kinderen zal de zaak in een goede stroomversnelling komen. *(hij haalt een gsm uit zijn jaszak, duwt op een paar toetsen, belt de burgemeester - na een poos)* Haha, vriend burgemeester, jaja, met Florke Craeyenoog, dat hebt gij goed gehoord. Er gebeuren vreselijke dingen in uw stad. Heksen staan de goede gang van zaken in de weg en onderscheppen kinderen op weg naar school. Sluiten ze dan op en ...

Eva:

(roepend) Niet waar.

Bennie:
(*roepend*) Niet waar.

Freya:
(*roepend*) Niet waar, mijnheer de burgemeester.

Flor Craeyenoog:
Hebt ge ze gehoord? Gevaar, gevaar roepen ze. Maar ze zitten vast in de handen van de heks.

Eva:
(*roepend*) Hij liegt, mijnheer de burgemeester.

Bennie:
(*nog luider roepend*) Hij zal de deur instampen.

Freya:
(*roepend*) Hij heeft Meetje geslagen.

Flor Craeyenoog:
Hooft ge dat? Ze zijn geslagen. Wat zegt ge? Of ik er iets kan aan doen? Gij moet er iets aan doen! Gij moet de politie sturen! Gij moet die kinderen bevrijden en die oude heks verbannen. Welke heks? Die ouwe Meet natuurlijk, die keikop die altijd neen zegt ...

Meetje Casteleyn:
Die neen zegt.

Eva:
Die neen zegt.

Freya:
Die neen zegt.

Bennie:
Neen zegt.

Meetje Casteleyn:
Neen zegt.

Bennie:
Neeeeeeeeeeeeeeeeen zegt.

Flor Craeyenoog:
(*nog steeds met de burgemeester bellend*) Jaja, die oude Meet die haar verdomde krot niet wil verlaten. Die neen zegt.

Bennie:
Neeeeeeeeeeeeeeeeen zegt.

Eva en Freya:

En die neen zal blijven zeggen.

Flor Craeyenoog:

En die niet wil luisteren naar de stem van het gezond verstand, naar de stem van de burgemeester en naar mijn stem. Haar krot is deze nacht ingestort ...

Meetje Casteleyn:

Ha neen.

Bennie:

Ha neen.

Eva:

(roepend) Hij wil Meetje's huis afbreken, mijnheer de burgemeester.

Flor Craeyenoog:

Ja, vriend burgemeester. Ik heb het nog eens geprobeerd. Ik heb haar bijna op mijn blote knieën gesmeekt om dat oude krot te verlaten. Met een zak vol geld. Maar ze zei neen.

Meetje Casteleyn:

Neen.

Eva en Freya:

Neen. Ze zei neen.

Bennie:

Neeeeeeeeeeeeeeen.

Meetje Casteleyn:

Neen.

Eva:

Ze zegt neen.

Freya:

Ze zei en ze zegt en ze zal altijd zeggen ...

Eva, Freya en Bennie:

Neen.

Meetje Casteleyn:

Neen en neen en neen.

Eva:

(tot Flor Craeyenoog) Je bent de dikste leugenaar van de hele stad.

Flor Craeyenoog:

(breed glimlachend) Goed, vriend burgemeester.

Flor Craeyenoog steekt de gsm in zijn jaszak, laat zijn wandelstok wat op en neer dansen en lacht zelfgenoegzaam.

Flor Craeyenoog:
De burgemeester komt meteen naar hier.

Eva:
Ik zal hem vertellen hoe hard je liegt.

Freya:
En dat Meetje geen heks is.

Eva:
Dat ze ons niet gevangen houdt.

Freya:
Dat ze ons niet belet naar school te gaan.

Bennie:
Je bent een leugenaar. Een grote, dikke, vette leugenaar.

Flor Craeyenoog:
Ben ik een leugenaar?

Eva:
Ja.

Flor Craeyenoog:
(*uitdagend en met zijn wandelstok naar Meetje wijzend*) Vraag het haar. Ik heb haar een zak vol geld geboden.

Eva:
Leugenaar.

Flor Craeyenoog:
En een paleis om in te wonen.

Freya:
Leugenaar.

Meetje Casteleyn:
Na. Na. Na. Na. Een mooipratere is hij alleszins. Hij heeft mij inderdaad gezegd: je krijgt een zak vol geld.

Eva:
(*verwonderd en ook wat ontgoocheld*) Heeft hij ...

Freya:
(*ook verwonderd*) Heeft hij ... niet gelogen?

Meetje Casteleyn:

Hij heeft veel gelogen, maar niet over die zak met geld.

Eva:

Maar Meetje.

Freya:

(*onder de indruk*) Een zak geld!

Eva:

En een paleis om in te wonen.

Freya:

Heeft hij dat ook geboden?

Meetje Casteleyn:

Dàt heeft hij niet.

Flor Craeyenoog:

(*die al een hele tijd grinnikend staat te luisteren naar wat de kinderen en Meetje Casteleyn zeggen*) Dat heb ik wel.

Meetje Casteleyn:

Die zak geld is niet meer dan een zakje met een beetje geld, maar meneer Craeyenoog overdrijft graag. Met dat geld koop je wel twee paleizen, zei hij.

Flor Craeyenoog:

En dat is waar.

Eva:

Is het waar, Meetje?

Meetje Casteleyn:

Ahbahja en ahbahneen. Het is waar en het is niet waar en als het waar is dan is het misschien wel niet waar dat het waar is.

Freya:

Meetje toch. Wie snapt dat nog?

Flor Craeyenoog:

Binnen in haar hoofd klotst er wat. Met andere woorden: ze is een beetje gek. En oude gekke vrouwtjes moeten opgeruimd worden, moeten naar het ouwe-wijvekenstehuis, waar ze elke dag lekkere kroketten met appelmoes en rijst-pap met bruine suiker krijgen.

Meetje Casteleyn:

Ik maak mijn rijstpap liever zelf. (*naar het huisje wijzend*) In dàt huisje. Dàt huisje is mij meer waard dan het grootste paleis van het land. Dat huisje is on-
vervangbaar, het is mijn tweede huid. En het is met geen drie zakken geld te koop. Met geen tien zakken.

Eva:
Ik begin het te begrijpen.

Flor Craeyenoog:
Als straks mijn bulldozer komt, wordt dat huisje met de grond gelijk gemaakt.

Bennie:
Dat zal de burgemeester niet toelaten.

Flor Craeyenoog:
Mijn vriend de burgemeester is dat zotte gedoe al lang beu. Vandaag zal hij toestemming geven om dat krot tot op de grond af te breken.

Meetje Casteleyn:
En toch blijf ik neen zeggen.

Eva:
Je hebt op Meetje's hoofd geklopt.

Flor Craeyenoog:
Heb ik op Meetje's hoofd geklopt?

Freya:
Je hebt er op laten kloppen.

Flor Craeyenoog:
Heb ik er op laten kloppen?

Eva:
Heeft hij er op laten kloppen, Meetje?

Meetje Casteleyn:
Ahhahja en ahhahneen en ahhahja. Ik heb het niet gezien, ik heb het alleen gevoeld. Maar binnen in mij roept een stem dat Craeyenoog en niemand anders dan Craeyenoog op mij heeft laten kloppen.

Flor Craeyenoog laat weer een bulderende lach horen. Arnold kruipt nu helemaal uit de boom en gaat achter de rug van Flor Craeyenoog staan. Meetje en de kinderen kijken gespannen toe. Bennie (die Arnold nu voor het eerst ziet) spert de ogen open en laat van schrik zijn hamer vallen. Flor Craeyenoog voelt dat er achter zijn rug iets gebeurt en draait zich om. Arnold laat zijn tanden zien en blaast.

Flor Craeyenoog:
(stotterend) Een rat. Een ratteratterat. Zo groot als een mens. Met een verschrikkelijk lange staart. (zijn hartstreek betastend) Daar gaat mijn hart dubbel van slaan. Dubbeldedubbeldedubbel.

Flor Craeyenoog gaat wankelend achteruit, zakt door zijn benen en valt dan helemaal neer. Arnold kijkt naar het publiek, glimlacht en doet een beetje gek om te laten zien dat hij niet alleen kwaad kan blazen, maar kruipt dan weer in zijn boom en trekt de deur achter zich dicht. Meetje en de kinderen omhelzen elkaar.

Tafereel Drie

Met zijn wandelstok in de hand ligt Flor Craeyenoog bewegingloos op de straat. Meetje en de kinderen (nog steeds met de hoeden op het hoofd - Bennie weer met de hamer in zijn hand) bekijken hem.

Freya:
Hij lijkt wel dood.

Eva:
Zou hij echt dood zijn?

Meetje Casteleyn gaat Flor Craeyenoog van dichtbij bekijken.

Meetje Casteleyn:
Hij ademt nog.

Eva:
Ja?

Freya:
Kijk. Zijn buik gaat op en neer.

Flor Craeyenoog begint nu zichtbaar diep te ademen en snurkt een paar maal. De twee meisjes wijken achteruit.

Eva:
Als hij wakker wordt, zal hij verschrikkelijk kwaad zijn.

Bennie:
Zo kwaad als de reus uit het sprookje over de menseneter.

De burgemeester komt geïrriteerd en armzwaaiend op.

Burgemeester:
Wat gebeurt hier?

Meetje Casteleyn:
Ha, mijnheer de burgemeester!

Burgemeester:

Wat gebeurt hier? *(met verbijstering naar de slapende Flor Craeyenoog kijkend)* Hebben jullie heer Craeyenoog neergeslagen? *(naar de hamer in de hand van Bennie wijzend)* Jongen, hebt gij heer Craeyenoog neergeslagen?

Bennie:

(een beetje bang) Nee, mijnheer de burgemeester.

Burgemeester:

En die hamer? Wat doet die hamer in uw hand?

Meetje Casteleyn:

Die jongen heeft mijn deur hersteld. En je moet niet denken dat meneer Craeyenoog dood is. Hij is zelfs niet gekwetst. Hij slaapt.

Burgemeester:

(ongelovig) Hij slaapt?

De burgemeester gaat de slapende Flor Craeyenoog van dichterbij bekijken.

Burgemeester:

Zijn jullie er zeker van dat hij alleen maar slaapt?

De burgemeester kijkt Flor Craeyenoog van heel dichtbij en schrikt op wanneer de slaper plots weer hard aan het snurken gaat.

Burgemeester:

Hoe kan dat nu? Heer Craeyenoog die op straat ligt te slapen. Hoe kan dat?

Eva:

Alles kan, mijnheer de burgemeester.

Freya:

Zegt mijn opa ook.

Eva:

En zegt Meetje.

Burgemeester:

Maar, maar, maar. Er is toch iets gebeurd? Hij heeft mij gebeld.

Meetje Casteleyn:

Ja. Over heksen.

Eva:

En over gevangen kinderen.

Bennie:

Maar hij heeft gelogen. Die Craeyenoog is de grootste en dikste leugenaar van de hele stad.

Burgemeester:

(streng) Jongen, een beetje respect voor deze belangrijke en door iedereen gewaardeerde inwoner van onze stad.

Bennie:

Niet iedereen waardeert hem. Hij is een bedrieger. En een uitziiger.

Burgemeester:

Dat is ongeoorloofde lasterpraat van kwaadwillige mensen.

Eva:

Hij heeft Meetje op het hoofd geslagen.

Meetje Casteleyn:

Laten slaan.

Freya:

Al haar meubels op de straat gegooid.

Meetje Casteleyn:

Laten gooien.

Eva:

Vier builen heeft Meetje. En de grootste builen waren opengebarsten.

Freya:

Haar hele hoofd zat vol bloed.

Meetje Casteleyn:

Maar de meisjes hebben mijn hoofd gewassen, mijnheer de burgemeester. Gewassen en ontsmet en ingesmeerd met zalf.

Burgemeester:

Laat eens zien, mevrouw.

Meetje neemt haar hoed af en laat haar hoofd zien. De burgemeester bekijkt de builen met een diep gefronst voorhoofd.

Burgemeester:

Ja. Heel lelijke builen, mevrouw. En die deugniet met de hamer heeft dat gedaan?

Eva:

Nee, meneer de burgemeester.

Freya:

Bennie heeft het niet gedaan.

Bennie:

Craeyenoog heeft het gedaan.

Meetje Casteleyn:
Laten doen.

Burgemeester:
(*tot Meetje*) Mevrouw. Hoe is uw naam ook weer? Mevrouw Mena, Philomena Casteleyn. Zo is het toch, nietwaar?

Meetje Casteleyn:
(*haar hoed weer opzettend*) Zeg maar gewoon Meetje.

Burgemeester:
Ja. Mevrouw Meetje ...

Meetje Casteleyn:
Gewoon Meetje.

Burgemeester:
Gewoon Meetje. Ja, dat zullen we dan maar doen. Mevrouw Meetje, ik bedoel Meetje Gewoon. Nee, Meetje. Er is een probleem geweest met de heer Craeynoog. Ja?

Meetje Casteleyn:
Ja, mijnheer de burgemeester. Meneer Craeynoog zei ja en ik zei neen.

Eva:
En wij zeggen ook neen.

Burgemeester:
(*streng*) Kinderen moeten zwijgen als grote mensen praten. (*tot Meetje*) En dat probleem ging over uw huis, een huis dat in de weg staat, dat een groot en nieuw bouwproject verhindert. Ja?

Meetje Casteleyn:
Ja, mijnheer de burgemeester.

Burgemeester:
En dan?

Eva:
En dan?

Freya:
En dan?

Bennie:
En dan?

Eva, Freya en Bennie:
En dan en dan en dan en dan?

Eva:

Meetje wil in haar eigen huis blijven wonen.

Freya:

Het is een goed en nog stevig huisje en ze woont er graag.

Bennie:

En het is hààr huis.

Meetje Casteleyn:

Juist. Het is mijn huis. Ik woon er al meer dan tachtig jaar en vóór mij hebben mijn ouders en mijn grootouders er gewoond.

Burgemeester:

Maar mevrouw ...

Meetje Casteleyn:

Zeg maar Meetje.

Burgemeester:

Meetje. U krijgt een nieuw huis. Dat heeft heer Craeyenoog mij zelf gezegd.

Meetje Casteleyn:

(spottend) Een nieuw huis. Een paleis, heeft hij gezegd.

Burgemeester:

En u gelooft niet wat heer Craeyenoog zegt?

Meetje Casteleyn:

Ahbahja en ahbahneen. Voor mij is dat ahbahjahse paleis niet meer dan een ahbahneens konijnenhok.

Burgemeester:

(Meetje Casteleyn met verbazing en sterk gefronst voorhoofd bekijkend) Ik begrijp niet wat mevrouw Meetje daarmee bedoelt.

Eva:

(geschokt - tot Meetje) Wil die Craeyenoog je in een konijnenhok steken?

Freya:

Daar ben je toch veel te groot voor!

Meetje Casteleyn:

Het is natuurlijk geen echt konijnenhok. In ruil voor mijn huisje krijg ik een klein zakje geld en op de twaalfde verdieping van zijn flatgebouw krijg ik een kamer van drie op vier meter. Drie op vier meter! Voor mij is dat niet meer dan een konijnenhok. Maar meneer Craeyenoog noemt dat een moderne studio. *(tot de burgemeester)* Ik wil geen studio. En ik wil niet *(naar boven wijzend)* daar hoog in de lucht op de twaalfde verdieping wonen. Ik wil beneden wonen. Ik wil de mensen en de poezen en de duiven over de straat zien lopen.

En ik wil een tuin hebben waarin mussen en merels wonen en waarin ik uien en tomaten kweek, waarin zonnebloemen bloeien en waarin bomen met kersen en pruimen staan.

Burgemeester:

Tut tut. Tut tut. Wat niet kan, kan niet en wat niet mag, mag niet en voor elk probleem is er een gezonde oplossing.

Bennie:

Je moet de vriend van Meetje zijn en niet de vriend van dat snurkend konijn.

Burgemeester:

(*streng*) Over heer Craeyenoog wordt niet oneerbiedig gesproken.

Na een opvallend luid gesnurk wordt Flor Craeyenoog langzaam wakker. Hij begint een beetje te jammeren als hij ziet dat hij op de straat ligt en dat hij onder het gewicht van zijn dikke buik er niet in slaagt recht te staan. Hij probeert houvast te vinden met zijn wandelstok, maar ook dat lukt niet. Plots ziet hij de burgemeester.

Flor Craeyenoog:

Hohoho. Mijn goede vriend ...

Burgemeester:

Haha, onze vriend Flor is in slaap gevallen. Zo maar op de straat in slaap gevallen.

Flor Craeyenoog:

Ben ik ... (*geuwend*) Ja, ik ben heel diep in slaap gevallen. (*terwijl de burgemeester hem helpt rechtstaan*) En ik heb gedroomd van een rat. Een rat zo groot als een mens. Met tanden van wel een halve meter lang.

Burgemeester:

Dromen zijn bedrog. Dat weet u toch.

Flor Craeyenoog is met veel moeite kunnen rechtstaan en ziet nu ook Meetje en de kinderen staan. Hij tikt met de vinger op een schouder van de burgemeester en wijst dan naar de kinderen.

Flor Craeyenoog:

Wat dààr staat is geen droom. En is het niet hoogst onfatsoenlijk dat een oude vrouw zo'n zotte hoed op haar kop zet?

Meetje Casteleyn:

Met die hoed voel ik me tien keer jonger dan ik ben.

Flor Craeyenoog:

En verkoop je ook tien keer meer last.

Bennie:

Jij verkoopt last. Mijn vader zegt dat je een huisjesmelker bent.

Eva:

Een huisjesmelker?

Freya:

Wat is dat?

Bennie:

Hij bezit wel veertig huizen in de stad. En nu wil hij ook nog Meetje's huis kopen.

Eva:

En die veertig huizen wil hij afbreken?

Meetje Casteleyn:

Ahbahja en ahbahneen. Hij wil ze afbreken en vervangen door nieuwe huizen die nog veel meer geld opbrengen dan de oude huizen. Maar het vernieuwen wordt zo lang mogelijk uitgesteld.

Bennie:

Zegt mijn vader ook. Die Craeyenoog weigert zijn oude huizen te herstellen. De trappen zijn vermolmd en de gootstenen hebben al jaren geen zuiver water gezien, de toiletten zijn vuil en stinken, de schouwen en de kachels zijn slecht of helemaal niet onderhouden, de daken hangen scheef en lekken, maar toch moeten de mensen zich blauw betalen aan veel te hoge huurgelden.

Flor Craeyenoog:

(die samen met de burgemeester met stijgende woede naar Bennie heeft geluisterd) En die snotneus mag dat allemaal zeggen?

Burgemeester:

Neen, dat mag hij niet.

Meetje Casteleyn:

Dan zal ik het zeggen. Wat Bennie zegt, is waar. *(tot Flor Craeyenoog)* In sommige krotten heb je wel zes kleine kamertjes laten maken - jaja, zes konijnenkotenkleine kamertjes - en daar betalen sukkelaars tweehonderd euro per maand voor. Zes maal tweehonderd euro voor één vieze krot. Schande.

Eva:

Aha. *(tot Freya)* Zo iemand noemt men een huisjesmelker.

Freya:

Dat wist ik niet.

Eva:

Huisjesmelker. Een mooi woord voor een heel lelijk soort mens.

Burgemeester:
(*al een hele tijd duidelijk geïrriteerd*) Mevrouw Casteleyn ...

Meetje Casteleyn:
Zeg maar Meetje.

Burgemeester:
Mevrouw ...

Bennie:
(*de mond van de burgemeester snoerend*) En dat is nog niet alles. Als de mensen gaan klagen, dan zegt die Craeyenoog altijd ja. (*Flor Craeyenoogs stem imiterend*) Ja, ik kom eens kijken. Ja, dat laat ik onderzoeken. Ja, ik zal dat laten herstellen. Ja, ik zal de timmerman sturen. Ja, ik zal de loodgieter sturen. (*weer met zijn eigen stem*) Maar hij stuurt niemand.

Meetje Casteleyn:
(*ironisch*) Toch wel. Hij stuurt iemand. Hij stuurt elke maand iemand om de huurgelden op te halen.

Burgemeester:
Mevrouw Casteleyn ...

Meetje Casteleyn:
Zeg maar Meetje.

Burgemeester:
(*te geïrriteerd om Meetje te zeggen*) De huurders kunnen bij de gezondheidsinspectie gaan klagen.

Bennie:
En de gezondheidsinspecteur zegt: wij zijn niet bevoegd. Wij zijn niet bevoegd. Wij zijn niet bevoegd.

Flor Craeyenoog:
(*met de wandelstok dreigend*) Snotneuzen weten daar niets van.

Bennie:
Ik heb het mijn vader en mijn grote broer horen zeggen.

Flor Craeyenoog:
En snotneuzen moeten zich daar niet mee bemoeien.

Flor Craeyenoog wil Bennie met de wandelstok slaan, maar Bennie bedreigt hem met zijn hamer. Meetje pakt de hamer af.

Meetje Casteleyn:
Geen hamer, jongen. Hamers dienen om te timmeren. Niet om er mensen mee op de kop te slaan. Of wil je zo slecht worden als de Craeyenoogse gangsters?

Bennie:

Ja maar ...

Meetje Casteleyn:

Om tegen Craeyenoogen te vechten hebben we geen hamer nodig. Daar bestaan andere dingen voor.

Burgemeester:

Mevrouw Casteleyn ...

Meetje Casteleyn:

Zeg maar Meetje.

Burgemeester:

Mevrouw Meetje. Ik bedoel: Meetje. De heer Craeyenoog wordt verkeerd begrepen. Hij wil onze stad helpen vernieuwen. Hij wil alle krotten weg ...

Meetje Casteleyn:

Waarom verhuurt hij ze dan voor zoveel geld?

Burgemeester:

Tut tut. Hij wil de krotten weg en hij wil die krotten vervangen door mooie nieuwe huizen. In krotten is het koud en vochtig en daar gaan de mensen van niezen en hoesten, daar worden ze heel ziek van. En in krotten woont ongedierte. Daar kruipen spinnen en kakkerlakken, daar wonen muizen en ratten.

Flor Craeyenoog:

Juist. Muizen en ratten. Vooral ratten.

Burgemeester:

En dat is heel gevaarlijk.

Flor Craeyenoog:

Ratten zijn vieze beesten.

Flor Craeyenoog en de burgemeester staan met de rug naar de dikke boom en terwijl ze spreken zien ze niet dat het deurtje van de boom opengaat en dat Arnold meeluistert en na een poos ook uit de boom kruipt. Meetje en de kinderen zien Arnold wel; ze wachten in spanning af wat hij zal doen.

Burgemeester:

Ja. Héél vieze beesten.

Flor Craeyenoog:

(grinnikend) Meisjes hebben grote schrik van ratten.

Burgemeester:

Jongens ook.

Flor Craeyenoog:

Ja. Ja. Een rat kruipt in de broekspijp omhoog en knabbelt onderweg hier en daar iets op. Ze hebben scherpe snijtanden, daar is zelfs het taaiste vlees niet tegen bestand.

Burgemeester:

Mensenvlees verscheuren ze zonder moeite.

Flor Craeyenoog:

En heb je al eens goed een rat bekeken? De kleur van haar vieze lijf? Asgrauw is dat lijf, bijna zwart en de buik ziet geel, nee, ziet wit en grijs en geel samen.

Burgemeester:

Een heel vuile soort wit en een heel vuile soort zwart.

Flor Craeyenoog:

En op de staart staan schubben en vieze taaie haren.

Burgemeester:

(met afkeer) Ja.

Flor Craeyenoog:

En ratten zijn vreetzakken. Met het graan dat ze stelen kunnen miljoenen broden worden gebakken.

Burgemeester:

Ze vreten niet alleen graan. Ze vreten alles. Zelfs konijnen bijten ze dood. En kleine honden. En baby's.

Flor Craeyenoog:

Niet omdat ze honger hebben, maar uit moordlust.

Burgemeester:

Soms eten ze hun eigen jongen op. Als ze daar zin in hebben.

Flor Craeyenoog:

(likkebaardend) En ze hebben er zin in!

Burgemeester:

Niet één mens kan van ratten houden. Want ze verspreiden ook vuile ziekten.

Flor Craeyenoog:

(met de wandelstok beschuldigend naar Meetje Casteleyn wijzend) Alleen heksen houden van ratten. Heksen houden van alle vieze beesten, van spinnen en van padden, van adders en van zwarte katten. En van ratten.

Eva:

't Zal wel zijn als bij de mensen.

Freya:
Goede en slechte ondereen.

Eva:
Zou er niet één goede rat kunnen zijn?

Flor Craeyenoog:
Neen. Niet één.

Meetje Casteleyn:
Jaren geleden was er een.

Flor Craeyenoog:
(*Meetje op een spottende wijze imiterend*) Jaren geleden was er een. Jaren geleden was er een. Hahahaha.

Meetje Casteleyn:
Meer dan driehonderd jaar geleden.

Flor Craeyenoog:
Hahaha. Toen zat jij nog in de wortels van de bloemkolen.

Eva:
Als Meetje het zegt, zal het wel waar zijn.

Freya:
Of toch zeker wel een beetje waar. Driehonderd jaar geleden ...

Flor Craeyenoog:
Zat jij nog in de kleinste worteltjes van de bloemkolen.

Eva:
In bloemkolen geloven wij niet meer.

Freya:
We eten ze op.

Eva:
Met witte saus en met kalfsworsten.

Freya:
En met puree.

Burgemeester:
(*al lang zijn geduld verliezend*) Mevrouw Casteleyn ...

Meetje Casteleyn:
Zeg maar Meetje.

Burgemeester:

Meetje, we dwalen af. We hadden het over het grote gevaar van de ratten. Weet gij zeker dat er in uw huisje geen ongedierte woont? Dat er in uw huis en tuin geen ratten wonen?

Bennie:

Als Meetje zegt dat er ook goede ratten zijn, zal dat wel minstens een beetje waar zijn.

Freya:

Heb ik al gezegd.

Bennie:

(een beetje dromerig) Misschien schrijf ik ooit wel een sprookje over een goede rat.

Flor Craeyenoog:

Sprookjes schrijven over ratten! Bah. Ratten zijn vies. En lelijk.

Burgemeester:

En zéér schadelijk.

Flor Craeyenoog:

Ze blazen woede uit hun vieze snuit en in hun scheve ogen gloeien cirkels van haat.

Burgemeester:

(met uitgestoken arm) Ja. Zo is het.

Arnold heeft Flor Craeyenoog al eens op de schouder getikt, maar in het vuur van zijn betoog heeft deze het niet gevoeld. Wanneer Arnold een tweede keer op een schouder tikt, draait Flor Craeyenoog zich om en kijkt Arnold van dichtbij in de ogen. Hij deinst achteruit en begint te stotteren.

Flor Craeyenoog:

Bu, bu, bu, burgemeester. Het is géén droom. Het is echt.

Flor Craeyenoog zakt door de knieën. De burgemeester bekijkt Arnold met open mond. Hij is verstijfd van schrik, hoort en ziet niet meer wat rondom hem gebeurt en blijft zo - met de uitgestoken arm - als versteend staan. Flor Craeyenoog beschermt zijn gezicht met de wandelstok.

Flor Craeyenoog:

Niet blazen, meneer de rat. Niet blazen.

Arnold blaast toch.

Meetje Casteleyn:

Van blazen heeft hij schrik, Arnold. En leer hem eens wat betere manieren.

Arnold laat piepende geluiden horen.

Meetje Casteleyn:

Ah ja. Dat was ik haast vergeten. Zonder toverspreuk spreekt hij geen Nederlands.

Meetje Casteleyn gaat naar Arnold en pakt zijn linkeroor vast.

Meetje Casteleyn:

(in het linkeroor van Arnold) Kwieberdekwak en huuberdehuub en rattada van de Arnolda.

Arnold begint te kwaken als een eend.

Meetje Casteleyn:

Wachten, Arnold, wachten. *(tot de dichterbij gekomen en vol belangstelling toekijkende kinderen)* Met die toverspreuk in zijn linkeroor begint hij eendentaal te spreken. Maar wij zijn geen eenden. Kom Arnold, geef je rechterooreens. *(ze trekt Arnolds rechteroor naar zich toe)* Oei, ik ben de tweede toverspreuk vergeten. Domme Meet, denk eens goed na. *(na een lange poos van nadenken, terwijl Arnold nog wat eendentaal spreekt)* Ik heb het. Hubbeldepup en toeterdetoet in rattennederplan. *(na een poos)* Wel, zeg eens iets.

Arnold:

Dag Meetje met de leuke hoed. Dag meisjes met de leuke hoed. Dag Bennie zonder hoed.

Meetje Casteleyn:

Bedankt dat je ons geholpen hebt.

Arnold:

Heb ik echt goed geholpen?

Meetje Casteleyn:

Ja. *(met verbazing naar de nog altijd stokstijve burgemeester kijkend)* Hehe. Die burgemeester is precies een standbeeld geworden.

Arnold:

Zijn hart is een beetje stilgevallen.

Meetje Casteleyn:

Hij is toch niet dood?

Arnold:

Nee, nee. Ik vertel je wel wat je met die burgemeester moet doen.

Arnold fluistert iets in het oor van Meetje Casteleyn.

Meetje Casteleyn:

Ah ja. Drie keer. En wat met die Craeyenoog?

Flor Craeyenoog:
(op zijn knieën zittend) Genade, meneer de rat, genade.

Arnold:
Zal je nog huisjesmelker spelen?

Flor Craeyenoog:
Nee, nee.

Arnold:
Zal je nog gangsters sturen?

Flor Craeyenoog:
Nee, nee.

Arnold:
Zal je een bulldozer sturen?

Flor Craeyenoog:
Nee, nee, meneer de rat, nee, nee.

Arnold:
Je ziet er een beetje moe uit. Maar eerst blaas ik nog wat goede plannen in je dikke lijf. (hij blaast Flor Craeyenoog in het gezicht) En ga nu maar slapen. Dat zal je goed doen.

Flor Craeyenoog:
Ja. (terwijl hij plat op de grond gaat liggen) Slapen. Slapen. Slapen.

Arnold opent de deur van de boom.

Meetje Casteleyn:
Arnold. Ga je al weg?

Arnold:
(geeuwend) Ja. Ik ga ook slapen. Dag Meetje. Dag kinderen. Als je me nog eens nodig hebt, dan klop je maar op het deurtje.

Meetje Casteleyn:
Dat zullen we doen, Arnold. Bedankt.

Meetje Casteleyn en de kinderen wuiven Arnold met hun hoeden uit. Flor Craeyenoog begint te snurken.

Tafereel Vier

Flor Craeyenoog slaapt en snurkt. Meetje Casteleyn, Eva en Freya zitten op hun stoelen en spelen met de hoeden. Bennie slentert rond de burgemeester en imiteert zijn stokstijve houding.

Freya:

Wat gebeurt er met de burgemeester?

Meetje Casteleyn:

Hij droomt al tien jaar van een standbeeld. Misschien is hij wel blij dat hij het nu al een beetje is.

Eva:

Komt Arnold nog terug?

Meetje Casteleyn:

Vóór Flor Craeyenoog wakker wordt, zal ik jullie een geheim vertellen.

Freya:

Iets dat Craeyenoog niet mag weten?

Meetje Casteleyn:

Ja. *(na een poos)* Arnold is geen rat.

Eva en Freya:

(verbaasd) Nee?

Meetje Casteleyn:

Arnold is een oude tovenaars. Soms is hij een rat en soms een kat. En soms een everzwijn met grote lange tanden. En als het nodig is, wordt hij een mensengrote duizendpoot of een arend met vleugels van wel twee meter breed.

Bennie:

Fantastisch. Daar schrijf ik later een sprookje over. Maar zal Craeyenoog wel doen wat hij aan Arnold heeft beloofd?

Meetje Casteleyn:

Van Arnold is hij doodsbang. Maar Arnold heeft ook veel goede plannen in zijn gezicht geblazen. En terwijl hij nu slaapt, kunnen we hem alles vragen.

Eva:

Alles? Echt alles?

Meetje Casteleyn:

Doe een stille wens. En stuur de wens naar Craeyenoog. Ik doe het even voor.

Meetje Casteleyn slaat de handen voor haar mond en een korte poos later legt ze haar handen even op het hoofd van de slapende Flor Craeyenoog.

Meetje Casteleyn:
(tot Freya) Nu jij.

Achtereenvolgens brengen Freya, Eva en Bennie hun wensen naar Flor Craeyenoog.

Meetje Casteleyn:
Al onze wensen staan nu als beloften in zijn hersenen opgeschreven.

Na een luid gesnurk wordt Flor Craeyenoog wakker. Hij probeert recht te staan, maar dat lukt weer niet. Hij ziet de burgemeester en begint te jammeren.

Flor Craeyenoog:
(met bange stem) Wat is er met de burgemeester gebeurd?

Meetje Casteleyn:
De burgemeester staat daar te staan. En als jij niet doet wat je aan de rat beloofde ...

Flor Craeyenoog:
Wat ik aan de rat beloofde?

Meetje Casteleyn:
Toch niet vergeten wat je de rat beloofde?

Flor Craeyenoog:
Wat ik de rat beloofde?

Meetje Casteleyn:
Als je niet doet wat je aan de rat beloofde, dan blijf je voor altijd stokstijf op de straat liggen. In weer en wind. In regen en sneeuw. Bij dertig graden in de zomer en bij min tien of min twintig in de winter.

Flor Craeyenoog:
Alstublieft, laat de rat dat niet doen.

Meetje Casteleyn:
En wat heb je de rat beloofd?

Flor Craeyenoog:
Uh, uh.

Meetje Casteleyn:
Nee. Geen uh, uh. Wat heb je beloofd?

Flor Craeyenoog:
Dat ik al mijn huizen zal vernieuwen.

Eva:
En wat nog?

Flor Craeyenoog:
Dat ik ook Meetje's huis vernieuw en haar daar altijd laat wonen.

Freya:
En wat nog?

Flor Craeyenoog:
Wat nog?

Meetje Casteleyn:
Dat je hier geen flatgebouw zet.

Flor Craeyenoog:
Dat ik hier geen flatgebouw zet.

Eva:
En wat nog?

Flor Craeyenoog:
Wat nog?

Meetje Casteleyn:
Dat je naast en achter mijn tuin een park met speeltuin voor de kinderen maakt.

Eva, Freya en Bennie:
Hoera, hoera. Een park met speeltuin.

Meetje Casteleyn:
(tot Flor Craeyenoog) Ja?

Flor Craeyenoog:
Ja. Een park met speeltuin.

Bennie:
En wat nog?

Flor Craeyenoog:
Wat nog?

Bennie:
Dat je de veertig herstellde huizen voor maar vijftig euro verhuurt.

Flor Craeyenoog:
Was het geen honderd euro?

Bennie:

(*na even als Arnold te hebben geblazen*) Het was vijftig euro.

Eva:

Ja?

Flor Craeyenoog:

Ja. Vijftig euro. Geen cent meer dan vijftig euro.

Bennie:

(*na nog even als Arnold te hebben geblazen*) En wat gebeurt er als je niet doet wat je de rat hebt beloofd?

Eva, Freya en Bennie:

Dan komt de rat, dan komt de grote rat, de rat die blaast en bijt en dan verander je in een stokstijf beeld in weer en wind.

Meetje Casteleyn:

Voor altijd een stokstijf liggend beeld in weer en wind.

Flor Craeyenoog:

Ik doe al wat ik heb beloofd. 't Is raar. 't Is raar. Binnen in mij voel ik plots heel andere dingen dan ik vroeger heb gevoeld. Ik voel me veel lichter. (*op zijn buik kloppend*) Hier binnen in mij. Veel lichter en veel beter.

Meetje Casteleyn:

Dan helpen we je recht.

Meetje en de kinderen helpen Flor Craeyenoog rechtstaan. Bennie raapt zijn wandelstok op.

Bennie:

(*de wandelstok gevend*) Alstublieft, meneer Craeyenoog.

Flor Craeyenoog:

(*wat aangedaan*) Bedankt, jongen.

Meetje Casteleyn:

Nu moeten we drie keer rond de burgemeester lopen om hem wakker te krijgen. Meneer Craeyenoog is de locomotief.

Meetje Casteleyn legt de handen op de schouders van Flor Craeyenoog en geeft hem een duw.

Meetje Casteleyn:

En tuut tuut zeggen voor je vertrekt. Vooruit, locomotief. Kom kinderen, hang je wagonnetje maar aan mij vast.

Flor Craeyenoog:

Tuut tuut.

Meetje Casteleyn:
En Bennie begint met het liedje.

Terwijl allen drie keer achter de wat hijgende Flor Craeyenoog rond de burgemeester huppelen, zingen ze een recitatief lied.

Bennie:
Craeyenoog, Craeyenoog, de boze man die zo hard loog.

Meetje Casteleyn, Eva en Freya:
Zo heel hard loog.

Flor Craeyenoog:
Tuut tuut.

Bennie:
Die krijgt nu geen gebouw van zoveel breed en zoveel hoog.

Meetje Casteleyn, Eva en Freya:
Van zoveel breed en toch zo hoog.

Flor Craeyenoog:
Tuut tuut.

Bennie:
Wie blijft er altijd wonen naast de Arnold Ratteboom?

Meetje Casteleyn, Eva en Freya:
In dat huisje bij de Ratteboom.

Flor Craeyenoog:
Tuut tuut.

Bennie:
Dat goede huisje, dat is voor Meetje met de bloemenhoed.

Meetje Casteleyn, Eva en Freya:
Voor Meetje met de leuke bloemenhoed.

Flor Craeyenoog:
Tuut tuut.

Bennie:
Flor Craeyenoog ging slapen en wandelde dan lang in dromenland.

Meetje Casteleyn, Eva en Freya:
Heel lang, heel lang in dromenland.

Flor Craeyenoog:
Tuut tuut.

Bennie:

Vroeger droomde hij van gangsters en van dikke stokken.

Meetje Casteleyn, Eva en Freya:

Van vier builen kloppende stokken.

Flor Craeyenoog:

Tuut tuut.

Bennie:

Nu droomt hij ook van neen en neen roepende meisjes.

Meetje Casteleyn, Eva en Freya:

En van jongens die sprookjes willen schrijven.

Flor Craeyenoog:

Tuut tuut.

Bennie:

Van kinderen die roepen op een grote dikke rat.

Meetje Casteleyn, Eva en Freya:

Op blazende Arnold met de lange staart.

Flor Craeyenoog:

Tuut tuut.

Meetje Casteleyn:

En stoppen nu. Ik zie de burgemeester al een beetje fronsend kijken.

De burgemeester laat zijn arm zakken en kijkt verbaasd naar de hijgend tot stilstand gekomen Flor Craeyenoog en dan naar Meetje Casteleyn en de drie kinderen.

Burgemeester:

Maar, maar, maar. Wat gebeurt hier toch?

Meetje Casteleyn:

Meneer Craeyenoog is een goed mens geworden. En hij is akkoord.

Eva:

Er komt geen flatgebouw.

Freya:

Hij maakt een park met speeltuin.

Burgemeester:

Een park en een speeltuin. Zo maar een park met speeltuin? En is dat waar, vriend Florke Floor?

Flor Craeyenoog:
Het is waar, mijn goede vriend.

Burgemeester:
En geen gebouw van honderd meter hoog? Dat kan niet.

Eva:
Alles kan.

Freya:
Zegt mijn opa ook.

Burgemeester:
(naar *Flor Craeyenoog* kijkend) Ik begrijp het niet en ook de gemeenteraad zal het niet begrijpen. Maar ja, wat kan, dat kan en wat mag, dat mag.

Flor Craeyenoog:
Tuut tuut.

Burgemeester:
Ik zei vroeger graag tut tut en nu zegt gij tuut tuut. (na een poos) En wat gebeurt er nu met mevrouw Meetje Casteleyn?

Meetje Casteleyn:
Zeg maar Meetje. Ik blijf in mijn huisje wonen.

Burgemeester:
Tja. (denkt diep na over een tegenprestatie) Mag ik een voorstel doen? (na een poos) Als Meetje honderd wordt, dan bouwen wij een groot feest.

Eva:
Ja, met praalwagens en met muziek.

Freya:
Met fleurige hoeden.

Burgemeester:
En op het marktplein zet ik een grote feesttent.

Bennie:
Ik bak er pannenkoeken.

Flor Craeyenoog:
Hmmm. Lekker, lekker.

Meetje Casteleyn:
Ik heb een heel speciaal recept.

Eva:
Ja, we hebben er daar straks al van geproefd.

Freya:

Pannenkoeken met Meetje's zelfgemaakte pruimenconfituur.

Flor Craeyenoog:

Hmmm. Pruimenconfituur.

Bennie:

We geven ze een nieuwe naam. Die pannenkoeken met confituur van Meetje's grote blauwe pruimen, die noemen we Arnoldkoeken.

Burgemeester:

Dat snap ik niet. Liever had ik dat u ze burgemeesterkoeken noemde. Of kan dat niet?

Bennie:

Kan het, Meetje?

Meetje Casteleyn:

Ahbahja en ahbahneen. Alleen wie later sprookjes schrijft, mag een nieuwe naam verzinnen.

Bennie:

Ik kies voor Arnoldkoeken. En ik zal ze bakken.

Eva en Freya:

En wij zullen ze naar de feestvierders brengen.

Meetje Casteleyn:

Ja. Kom, we maken een nieuwe trein. Met nu de burgemeester als locomotief.

Flor Craeyenoog:

En ik? Wat ben ik?

Meetje Casteleyn:

Het rode achterlicht.

Meetje Casteleyn vormt de trein, de burgemeester roept tuut tuut en Flor Craeyenoog legt een rode zakdoek in zijn nek. Langzaam rijdt de trein voorbij het huisje van Meetje Casteleyn en voorbij de boom van Arnold. Iedereen wuift vaarwel. Dan verdwijnt de trein. Met nog éénmaal een tuut tuut-roep van de burgemeester.

d o e k